

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 18.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.303.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kako pomagati kmetu.

Gospodarska kriza pritiska z veliko silo na vse stanovce. Učinkovanje te sile je tem večje, čim manjša je protisila, ki se ji ustavlja v bran ter jo odbija. To je fizikalni zakon, ki tudi velja v gospodarstvu. Tisti stanovi, ki so strnjeno organizirani, imajo več moči, da se ustavljajo gospodarski krizi, ali jo vsaj omiljujejo. Kjer pa ni krepke organizacije, tudi ni skupne odporne sile. Med te stanovce spada predvsem kmečki stan. Ker nima stanovske organizacije, mu tudi manjka tista odpornost, ki je lastna skladno urejenemu in dobro delujočemu organizmu. V borbi proti gospodarski krizi nastopa kmet kot posameznik. Prejema pa nasvete in opomine od raznih strani. V kolikor so ti nasveti in nauki naslovljeni na kmeta samega, se ne tičejo širše javnosti. V kolikor pa se tičejo drugih činiteljev, ki so pristojni za rešitev kmeta, ali vsaj za pomoč kmetu, jih je treba večkrat javno prenesti.

Davčna obremenitev.

Glavna zadružna zveza je imela v nedeljo, 16. oktobra, pod predsedstvom g. dr. Korošca v Sarajevu svoj občni zbor. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, v kateri se sklepno poudarja to-le: »Današnja davčna obremenitev kmetijskega posestva ni v razmerju z gospodarsko močjo vasi. Istotako se ugotavlja, da središče davčnih obremenitev ni v neposrednih davkih, ampak v posrednih. Letni občni zbor in kongres Glavne zadružne zveze radi tega naproša vlado, naj v interesu gospodarske povzdige najširših slojev naroda izvrši čimprej pravično razde-

Novi tajnik Društva narodov, Francoz Avenol.

litev bremen s preosnovo davčnega sistema. O tem vprašanju je na kongresu imel govor dr. Jurij Krstič, sodnik vrhovnega sodišča v Sarajevu. Predavatelj je zbral potrebno gradivo ter prikazal udeležencem zbora sliko davčne obremenitve kmetijskega posestva v tekočem letu ter jo primerjal z ono iz leta 1925. V razmerju padca cen kmetijskih pridelkov se davčna bremena nikakor niso znižala. Iz tega nujno sledi, da so ta bremena danes silno težka. Celokupna davčna obremenitev vsega našega narodnega dohodka, ki znaša 45 milijard dinarjev, znaša letos 27%.

Cene kmetijskih pridelkov.

Nedavno smo v našem listu ugotovili, da je tu središče kmetijskega vprašanja. Kmet, ki ne more svojih pridelkov prodati za pravično in primerno ceno, ne more kupiti obrtnih in industrijskih izdelkov ter tudi ni sposoben za velike dajatve, kakor so dandanes. Usoda kmeta je v tem, da njegovi pridelki v ceni padajo ne samo od leta do leta, marveč od meseca do meseca, od tedna do tedna. Dočim si zna trgovina, obrt in industrija pomagati, da cene tistega, kar obrt in industrija izdeluje in trgovina prodaja, ne padajo pregloboko, je kmet v tem oziru brez pomoči. Roke položiti navzkriž ter mirno gledati, kako cene njegovim pridelkom skoro dnevno padajo: to je njegova bridka usoda. Svojčas se mu je govorilo: »Ne prodajaj živine pod ceno!« Kaj je ta opomin pomagal? Kmet je prignal svojo živino na sejem ter jo prodal mesarju ali prekupcem pod ceno, ker jo je moral prodati. Letos na jesen se je vinogradnikom povedovalo: »Ne prodajte mošta izpod 4 Din za 1 liter!« In kakšna cena se

vinogradniku v resnici ponuja za vinski mošt? Šest par za stopnjo sladkorja. Tako bi dobil vinogradnik za mošt, ki ima 20 stopenj sladkorja, 1 Din 20 par. Boljši mošt pa bi se izredno plačeval po 7—9 par. Lani pa se je mošt prodajal po 2—4 Din liter. Ali niso take nizke cene pravcato odiranje kmeta?! Tu bi morala oblast zastaviti svoj vpliv in svojo moč. Tu je vzvod za povzdigo gospodarskega položaja našega kmeta.

Kmetijski dolgi.

Narodna skupščina in senat sta zakon o zaščiti kmeta, kojega veljavnost bi potekla 20. oktobra, podaljšala za 2 meseca, to je do 20. decembra. Razlog za podaljšanje je v tem, ker vlada še ni imela izdelanega zakonskega načrta o razdolžitvi kmeta. Kakšne bodo smernice, po katerih bo sestavljen novi zakon, je razvidno iz govora, ki ga je imel minister za poljedelstvo Jurij Demetrovič v narodni skupščini 17. t. m. Poudarjal je, da vlada že ves čas proučuje vprašanje kmetijskih dolgov, vendar ni mogla pristopiti h končni rešitvi tega vprašanja poprej, dokler niso bili zbrani točni podatki o višini kmetijskih dolgov. Podaljšanje zakona za dva meseca ima namen, omogočiti vladi in narodnemu predstavništvu, da dobro proučita vse to vprašanje in najdeta rešitev, ki bo odgovarjala gospodarskemu in finančnemu položaju in prinesla kmetickemu narodu koristi, ne da bi škodovala ostalim panogam narodnega gospodarstva. Vlada bo v določenem času predložila zakon, s katerim se bo vprašanje kmetijskih dolgov končnoveljavno uredilo. Kmetijski dolgi znašajo po zbranih podatkih 6.5 do 7 milijard Din. Ugoditi je

Čehoslovaški min. predsednik Udržal, ki je odstopil iz zdravstvenih ozirov.

Belgijski predsednik vlade Renkin je podal ostavko celokupne vlade.